

τὸ Ἑλληνικὸν μᾶθημα καὶ τὸ ἀραβικόν· τόσον γὰρ ἦτο σοφώτατος, ὅτι τὰ βιβλία τὰ ἰδικά μας τῶν χριστιανῶν τὰ ἐμεταγλώττισεν εἰς τὴν ἀραβικὴν γλῶσσαν διὰ ὀρισμοῦ τοῦ σουλτάνου· ὁ γὰρ σουλτάνος δὲν ἔπαυε ποτὲ νὰ μὴ δὲν ἐρωτᾷ τὸν υἱὸν τοῦ Ἀμιρούτζη ὡς σοφὸν ἄνθρωπον. . . »⁽¹⁾. Ὁρμητικὸς καὶ βίαιος τὸν χαρακτηῖρα ὁ υἱὸς τοῦ Ἀμιρούτζη κατεπύκρυνε τοὺς τότε πατριάρχας διὰ τῶν παραλόγων ἀπαιτήσεών του, ἐπὶ τέλους δ' ἐξ ἀποπληξίας προσέβληθεις ἐλεεινῶς κατέστρεψε τὸν βίον⁽²⁾.

Δημήτριος Χαλκοκονδύλης.

Ἐγεννήθη περὶ τὸ 1424 ἐν Ἀθήναις, καὶ οὐχὶ ἐν Βυζαντίῳ ὡς ἔγραψεν ὁ Βουσαρδὸς καὶ ἄλλοι, καὶ ἦτο κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀδελφὸς τοῦ Λαονίκου. Ἐγένετο μαθητὴς Θεοδώρου τοῦ Γαζῆ, τῆ συστάσει τοῦ ὁποῦ Λαυρέντιος ὁ ἐκ Μεδίκων προτεκάλεσεν αὐτὸν εἰς Φλωρεντίαν ὡς διάδοχον τοῦ Ἀργυροπούλου. Διδάσκων ὁ Δημήτριος ἐπέσυρε τὸν φθόνον τοῦ Ἀγγέλου Πολιτιανοῦ, παραδιδόντος ὁμοίως τὴν Ἑλληνικὴν⁽³⁾· ὁ Λαυρέντιος ἐπεμβὰς διέλυσε τὰ σκάνδαλα διαμοιράσας ἐξ ἴσου τοὺς ἀκροατάς. Προσκήλησι τοῦ ἡγεμόνος Λουδοβίκου Σρορτίου ὁ Χαλκοκονδύλης ἦλθεν εἰς Μιλάνον, ἔνθα ἐδίδαξε τὴν Ἑλληνικὴν μέχρι τέλους. Μετὰ τὴν ἐκ Τοσκάνης ἀπέλευσίν του προσεκλήθη ἐπανειλημμένως, καὶ ὁ Πολιτιανὸς ἵνα τὸν ἀνυγκάστη πρὸς ἐπάνοδον, ἔγραψε τὸ ἐξῆς ὠραῖον ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπίγραμμα·

ἐξ οὗ δὲ Θεόδωρος οὐρανόνδε
βῆ, καὶ ὡς γε χελιδόνος νεοσσούς,
ματρὸς χερσὶ βρεφυλλίου θανούσας,
ἀπτήνας λίπεν ὧδ' ὑπὲρ καλιᾶς·
μὰ ψὲ δὲν μάστακα τοῦδε προσδοκούντας,
ὦ Δημήτριε, πάντες ἄθλιοί γε
νῦν γουνοόμεθα· σὸ δὲ πρῶος ἔλθῶν
πεινώσιν σοφίης ἐδητὸν ἡμῖν
δός· σὺ νῦν μόνος εἶ γλυκὺς τιθηνός⁽⁴⁾.

(1) Ἐκδοσις Βόννης σελ. 379.

(2) Χρονογράφος σελ. 410.

(3) Sed mansit Demetrio honestus gratiæ locus Laurentium, vel infesto et oblique semper incessente Politiano, qui, cum neminem e Latinis sibi parem pateretur, Græcis ipse eruditior existimari volebat. Dividit munera Laurentius et æmulationes lites derimaret, et filii, præceptorem contentione, ad discendum a cederentur. (Iovii, Elogia, σελ. 56).

(4) Hædii, de Græcis illustribus lib. I.